

Indexatie subsidies in gemeente Noordoostpolder

11 maart 2024

Rijksuniversiteit Groningen

&

**Centrum voor onderzoek van de Economie
van de Lagere Overheden**

Dr. Dylan Jong

Universitair docent

d.m.o.jong@rug.nl

Waarom indexeren?

- Compenseren voor inflatie
  - Prijzen gaan omhoog

Bron: <https://www.economielokaal.nl/inflatie/>

Hoe werkt de subsidie indexatie in de gemeente Noordoostpolder?

Twee type subsidie indexaties:

1. Indexatie voor subsidies in het algemeen
  - Prijsontwikkeling van het BBP

2. Indexatie voor subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen
  - 25% uit de prijsontwikkeling van het BBP
  - 75% uit de loonvoet sector overheid

Waar komen deze data vandaan?

- Het Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau

Tijdlijn voor de begroting 2025 (als indicatie)

- **Februari 2024:** CEP 2024 beschikbaar
  - Bevat (verwachte) inflatiecijfers t/m 2025
- **November 2024:** Begroting 2025 vastgesteld
  - Bepaalt indexatie 2025 op basis van verwachte inflatiecijfers voor 2025 van het CEP 2024

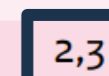

Inflatie/indexatie voor 2025 is al bekend

Tabel 1.1 Kerngegevens voor Nederland, 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	mutaties per jaar in %					
Internationale economie						
Relevant wereldhandelsvolume goederen en diensten	-8,7	8,9	7,8	-0,1	1,7	2,8
Concurrentenprijs (a)	-0,8	7,1	15,7	-2,4	3,6	2,0
Olieprijs (niveau in dollars per vat)	41,8	70,7	100,9	82,6	76,4	73,2
Eurokoers (niveau in dollar per euro)	1,14	1,18	1,05	1,08	1,10	1,11
Lange rente Nederland (niveau in %)	-0,4	-0,3	1,4	2,8	2,4	2,4
Volume bbp en bestedingen						
Bruto binnenlands product (bbp, economische groei)	-3,9	6,2	4,3	0,1	1,1	1,6
Consumptie huishoudens	-6,4	4,3	6,6	0,4	2,7	2,4
Consumptie overheid	1,6	5,0	1,6	2,6	3,2	0,9
Investerings (inclusief voorraden)	-6,3	4,7	1,0	-0,7	-3,1	2,3
Uitvoer van goederen en diensten	-4,3	8,0	4,5	-1,2	0,6	2,5
Invoer van goederen en diensten	-4,8	6,2	3,8	-0,7	1,1	3,0
Prijzen, lonen, koopkracht en armoede						
Prijs bruto binnenlands product	1,9	2,9	5,5	7,7	4,0	2,3

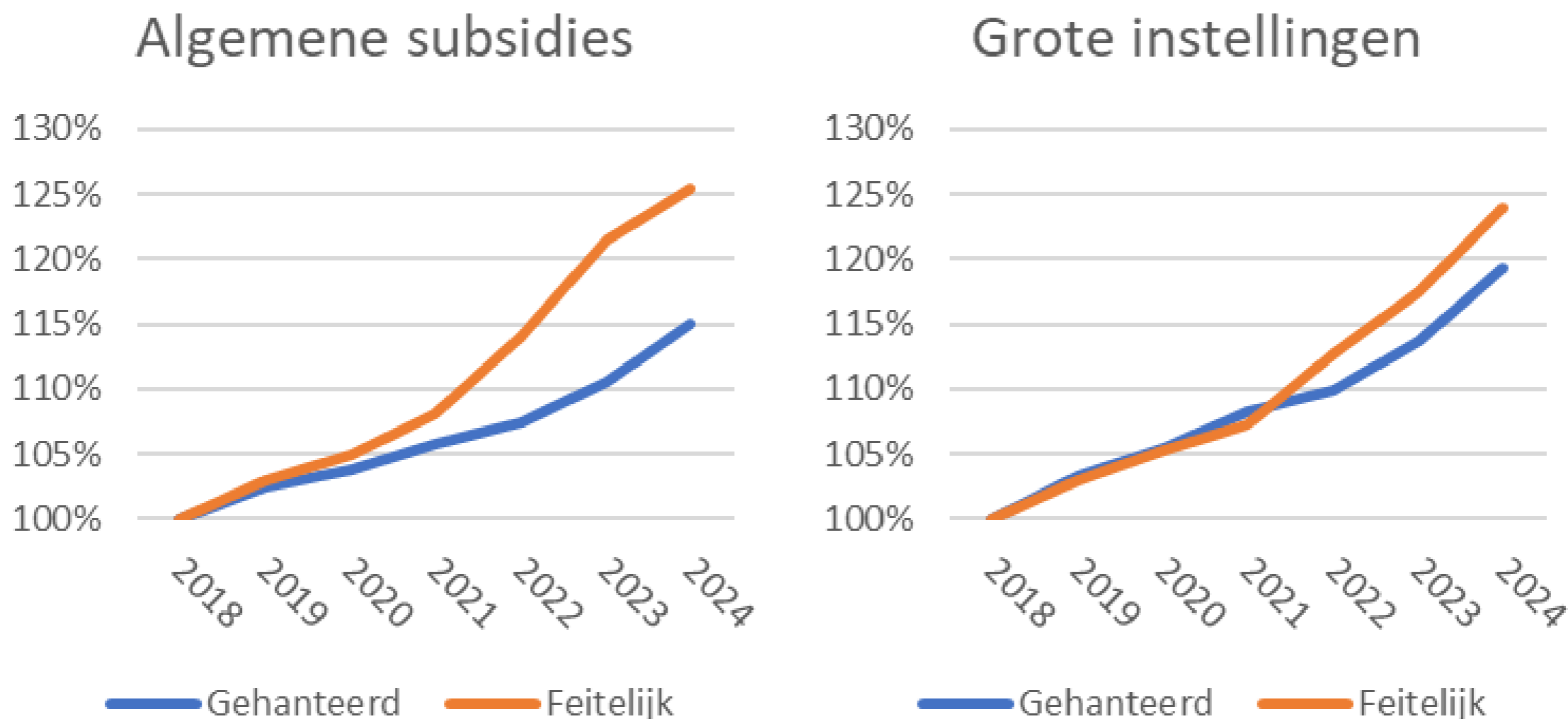
Bron: CEP 2024, CPB

De loonvoet sector overheid staat in de verzamelde bijlage van het CEP

Oorzaken van “ervaren fout” in de indexatie

- Inflatie blijkt achteraf vaak anders dan voorspeld (hoger of lager)
- Energiecrisis -> onverwacht hoge inflatie
- Geen *post-hoc* verrekening of prijsbijstelling

Figuur 1: Inflatiecorrectie zoals gehanteerd door de gemeente Noordoostpolder vergeleken met de inflatiecorrectie zoals die was geweest bij gebruik van feitelijke inflatiecijfers (cumulatief)

De percentages in de verticale as tonen de procentuele ontwikkeling in de nominale waarde voor een subsidie uit 2018. Deze begint op 100% in 2018, om vervolgens cumulatief toe te nemen aan de hand van de inflatiecorrecties voor 2019-2024. De data voor de inflatiecorrectie zoals gehanteerd door de gemeente Noordoostpolder komt (gehanteerd) komen overeen met data uit tabel 1. De data voor de inflatiecorrectie zoals die was geweest bij gebruik van feitelijke inflatiecijfers (feitelijk) zijn afkomstig uit de Concept Macro Economische Verkenning 2024 (CMEV), augustus 2023 raming van het CPB.

Mogelijke “oplossing”

- Post-hoc verrekening
  - Zie prijsbijstelling (en eventuele extra prijsbijstelling) van het Rijk
- Politieke keuze
  - Begrotingsrichtlijnen worden correct gevolgd*

*Er is enkel een onverklaarbaar verschil in de prijs BBP voor 2024 (zie het rapport of de bijlage van deze presentatie).

Dank voor uw aandacht

Dr. Dylan Jong

Universitair docent

d.m.o.jong@rug.nl

Bijlage

Onderliggende data bij figuur 1

Begroting	Gehanteerd		Feitelijk	
	Algemeen	Grote instellingen	Algemeen	Grote instellingen
2019	2.4%	3.225%	3.0%	3.000%
2020	1.4%	2.075%	1.9%	2.125%
2021	1.8%	2.775%	2.9%	2.000%
2022	1.6%	1.525%	5.5%	4.975%
2023	3.0%	3.450%	6.6%	4.350%
2024	3.9%	4.880%	3.3%	5.400%

De data voor de inflatiecorrectie zoals gehanteerd door de gemeente Noordoostpolderkomt (gehanteerd) komen overeen met data uit tabel 1. De data voor de inflatiecorrectie zoals die was geweest bij gebruik van feitelijke inflatiecijfers (feitelijk) zijn afkomstig uit de Concept Macro Economische Verkenning 2024 (CMEV), augustus 2023 raming van het CPB.

Hoe verhouden de gehanteerde prijsindexatiecijfers zich tot de cpi en Pnb?

Tabel 2: Overzicht van alternatieve inflatiecorrecties voor de gemeente Noordoostpolder

Begroting	cpi	afgeleide cpi	Pnb
2019	2,4%	1,9%	2,4%
2020	1,5%	1,4%	1,5%
2021	1,7%	1,7%	1,9%
2022	1,5%	1,4%	1,7%
2023	2,4%	1,6%	3,1%
2024	3,1%	3,6%	2,8%
Gemiddelde	2,1%	1,9%	2,2%

Data is afkomstig uit de “verzamelde bijlagen” behorend bij de CEP-ramingen van het CPB. Aangezien de begroting voor 2019 opgesteld wordt in 2018, maakt deze gebruik van het CEP uit 2018, dat wil zeggen, de begroting maakt gebruik van het CEP uit maart van het jaar ervoor.

Resultaat voor 2019-2024

Tabel 1: Overzicht van gehanteerde inflatiecorrecties voor de gemeente Noordoostpolder

Begroting	Algemeen	Salarisniveau	Grote instellingen
2019	2,4%	3,5%	3,225%
2020	1,4%	2,3%	2,075%
2021	1,8%	3,1%	2,775%
2022	1,6%	1,5%	1,525%
2023	3,0%	3,6%	3,450%
2024	3,9%	5,2%	4,880%
Gemiddelde	2,4%	3,2%	3,0%

Data is afkomstig uit de begrotingen zoals te vinden via: <https://noordoostpolder.pcportal.nl/>. De kolom “Algemeen” toont de inflatiecorrectiepercentages voor de algemene subsidies (prijsontwikkeling BBP). “Salarisniveau” toont de inflatiepercentages voor het salarisniveau (loonvoet sector overheid). “Grote instellingen” toont het gewogen gemiddelde (25 en 75%) van beide inflatiecorrecties, dat gebruikt wordt voor subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen.

Resultaat voor 2019-2024

Tabel 1: Overzicht van gehanteerde inflatiecorrecties voor de gemeente Noordoostpolder

Begroting	Algemeen	Salarisniveau	Grote instellingen
2019	2,4%	3,5%	3,225%
2020	1,4%	2,3%	2,075%
2021	1,8%	3,1%	2,775%
2022	1,6%	1,5%	1,525%
2023	3,0%	3,6%	3,450%
2024	3,9%	5,2%	4,880%
Gemiddelde	2,4%	3,2%	3,0%

Data is afkomstig uit de begrotingen zoals te vinden via: <https://noordoostpolder.pcportal.nl/>. De kolom “Algemeen” toont de inflatiecorrectiepercentages voor de algemene subsidies (prijsontwikkeling BBP). “Salarisniveau” toont de inflatiepercentages voor het salarisniveau (loonvoet sector overheid). “Grote instellingen” toont het gewogen gemiddelde (25 en 75%) van beide inflatiecorrecties, dat gebruikt wordt voor subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen.

Resultaat voor 2019-2024

Tabel 1: Overzicht van gehanteerde inflatiecorrecties voor de gemeente Noordoostpolder

Begroting	Algemeen	Salarisniveau	Grote instellingen
2019	2,4%	3,5%	3,225%
2020	1,4%	2,3%	2,075%
2021	Moet 3% zijn volgens het CEP 2023	3,1%	2,775%
2022		1,5%	1,525%
2023		3,0%	3,450%
2024	3,9%	5,2%	4,880%
Gemiddelde	2,4%	3,2%	3,0%

Data is afkomstig uit de begrotingen zoals te vinden via: <https://noordoostpolder.pcportal.nl/>. De kolom “Algemeen” toont de inflatiecorrectiepercentages voor de algemene subsidies (prijsontwikkeling BBP). “Salarisniveau” toont de inflatiepercentages voor het salarisniveau (loonvoet sector overheid). “Grote instellingen” toont het gewogen gemiddelde (25 en 75%) van beide inflatiecorrecties, dat gebruikt wordt voor subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen.

Resultaat voor 2019-2024

Tabel 1: Overzicht van gehanteerde inflatiecorrecties voor de gemeente Noordoostpolder

Begroting	Algemeen	Salarisniveau	Grote instellingen
2019	2,4%	3,5%	3,225%
2020	1,4%	2,3%	2,075%
2021	Moet 3% zijn volgens het CEP 2023	3,1%	Waardoor deze 4,65% zou moeten zijn
2022		1,5%	
2023		3,0%	
2024	3,9%	5,2%	4,880%
Gemiddelde	2,4%	3,2%	3,0%

Data is afkomstig uit de begrotingen zoals te vinden via: <https://noordoostpolder.pcportal.nl/>. De kolom “Algemeen” toont de inflatiecorrectiepercentages voor de algemene subsidies (prijsontwikkeling BBP). “Salarisniveau” toont de inflatiepercentages voor het salarisniveau (loonvoet sector overheid). “Grote instellingen” toont het gewogen gemiddelde (25 en 75%) van beide inflatiecorrecties, dat gebruikt wordt voor subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen.